

Kor- og orkesterliv på Færøerne

af Bogi Lützen

Kor- og orkestermusikken på Færøerne er i vækst. Det skyldes ikke mindst den igangværende udbygning af musikskolerne. *Bogi Lützen*, til daglig leder af musikskolen i Klaksvík, giver en oversigt over de seneste års aktiviteter. De tæller bl.a. oprettelsen af det færøske Symfoni-orkester.

Kor-virksomhed

Kor- og instrumentalmusikken på Færøerne strækker sig mere end 100 år tilbage i tiden. Vores korforbund, *Kórsamband Føroya*, havde i 1987 17 medlemskor, med ca. 500 sangere fordelt på 11 traditionelle blandede kor, 1 mandskor, 2 gymnasiekor, 2 pigekor, og 1 rytmisk kor.

Kórsamband Føroya er 4 år gammelt og blev oprettet ved et af de årlige korstævner som et samarbejdsorgan, der blandt andet skulle hjælpe til med organiseringen af disse stævner, samt vække og stimulere interessen for korsang. Alle kor på Færøerne kan være medlemmer, men nogle kor inden for menighederne, synes ikke at være interesseret. Forbundets virke hidtil har været konsoliderende; først i 1987 er vi kommet op på en rimelig dækning af korvirksomheden.

En af de ting som Kórsamband Føroya har påtaget sig som en særlig forpligtelse, er sangen ved *Olai*-festlighederne: et officielt indslag med korsang i forbindelse med den traditionelle *Olai*-procession, samt et alsangs arrangement om natten, der samler mange mennesker.

Korstævnerne bliver almindeligvis

afholdt fra torsdag-lørdag i forbindelse med Kristi Himmelfartsdag. De begyndte for 20 år siden, går på skift fra sted til sted og foregår ofte i en sports-hal, det største hus bygderne kan skaffe. Deltagerantallet ligger fra 300 og opefter, de fleste er tilsluttet et kor, men der er også mulighed for individuel tilmelding.

I 1987 blev korstævnet afholdt i Tórshavn, som af gode grunde har de bedste faciliteter at tilbyde – Nordens Hus, landets eneste koncertsal. Der deltog omkring 400 sangere samt 15 aktive kor i årets stævne, hvis fælleskor blev dirigeret af den svenske dirigent Robert Sund.

Blåserensembler

Blåseorkestrenes sammenslutning, *Meginfelag fyri føroysk hornorkestrur* omfatter 10 orkestre (ni brass bands og et harmoniorkester) med ca. 250 musikere. De har alle en professionel instruktør, lønnet af aftenskolerne, hvilket også gælder de fleste kor.

»Musikstevnan«, som blåseorkesterstævnet bliver kaldt, bliver afholdt St. Bededag. Hvert orkester giver et bidrag til en lang eftermiddagskoncert,

og om aftenen er der fest. Dette er selvfølgelig en stor begivenhed hvert år, men orkestrene har alle deres lokale arrangementer at passe. De omfatter typisk et par koncerter, en julekoncert, samt parade ved Grækarismessa (12. marts), flagdag (25. apr.) og det lokale sommerstævne i spidsen for spejdere og idrætsfolk.

I 1987 var »Meginfelag« vært for Nordisk Amatør Musik Unions sommermusikskole og dirigentkursus med 150 deltagere.

Symfoniorkesteret

Føroya Symfoniorkestur blev stiftet efteråret 83, efter en forholdsvis vellykket koncert med et symfoniorkester i juni samme år. Man havde før lejlighedsvis prøvet symfonisk musik med et udvidet kammerorkester og desuden undersøgt muligheden for et symfoniorkester i 78, hvilket dog ikke førte til noget.

Men i 83, musikskoleeksperimentets 2. år, havde et par af lærerne, Kanny Sambleben (dansk violinist) og Magne Synnevåg (norsk klarinettist), lyst til at stable et symfoniorkester på benene som en slags afslutning på deres ar-

bejde heroppe. Begivenheden blev slået stort op som starten på et nyt orkester – med nationalsangen og en velkomsttale af landsstyremanden i kulturanliggender. Men den meget store interesse for begivenheden skyldtes nu også, at den foregik i det dengang næsten nye Nordens Hus. Reaktionerne fra publikum og musikere var tilstrækkeligt overbevisende til, at man vovede at tænke på en fortsættelse.

Prøverne begyndte september samme år, og i oktober blev der holdt stiftende generalforsamling. Orkestret fik her en målsætning, hvor det forpligter sig til at spille en aktiv rolle i færøsk musikliv, ved at opføre færøsk og færøsk inspireret musik, ved at stille sig til disposition for komponisterne, samt opfylde amatørers og musikeres ønske om at udfolde sig i det symfoniske medium.

87/88 sæsonen, orkesterets 5. nummer to store selvstændige koncerter i november og april, i Nordens Hus ligesom vores hidtidige. Der overvejes at rejse ud til en af bygderne med aprilkoncerten.

Til april uropføres en fløjtekoncert af komponisten Kristian Blak. Dette bliver den anden uropførelse af et værk komponeret til orkestret. Den første var Sunleif Rasmussens tonedigt »Havið« fra 86.

Lejlighedsvis giver vi et bidrag til andre arrangementer. Koncerterne bliver altid optaget af *Utvarp Føroya*,* og transmitteret ved lejlighed. Orkestret vil modtage et mindre beløb for dette. Orkestret har modtaget betydelige og stadigt stigende beløb fra lagtingets kulturbevilling, så det nu er i stand til at give musikerne betaling, omend endnu beskeden, for orkestertjeneste.

Symfoniorkestret får ikke direkte økonomisk støtte fra Nordens Hus, men vi føler os hjerteligt velkomne i huset: får entréindtægterne fra vore egne koncerter, får lov til at øve i huset hvis det er ledigt, huset har på vor opfordring anskaffet nodestativer, og er der ledige rum, får de tilreisende musikere logi.

Musikskolernes betydning

Symfoniorkestret er et blandet orkester af musiklærere, amatører og enkelte musikskoleelever. Til koncerter bliver det suppleret med fire-fem udefrakommende musikere, almindeligvis færøske konservatorieelever eller danske musikere, så orkestret i alt er på ca. 45 musikere.

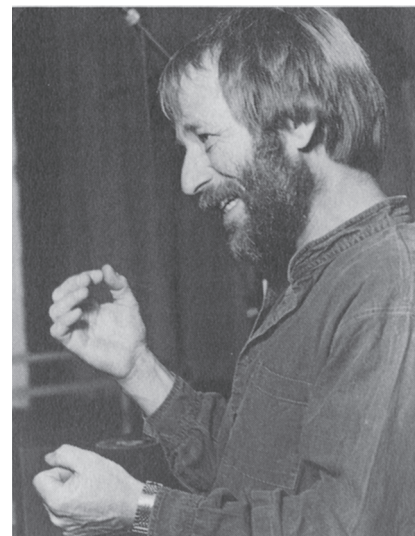
Den største musikbegivenhed i 1987 var den første færøske opførelse af Bach's Johannespassion, med 50 sangere og 30 musikere samt solister fra Færøerne, England, Tyskland og Schweiz, under ledelse af den schweiziske dirigent Willi Gohl. Denne koncert kunne ikke gennemføres uden betydelige tilskud fra Nordens Hus.

Musikskolevirksomheden er ekspanderet hurtigt de seneste år. Det illustreres bedst ved at se på musiklærerantallet, som fra at være en lille håndfuld for fem år siden er vokset til over tredive. En del af disse spiller naturligvis med i symfoniorkestret, og det er blandt dem, kor- og orkesterlederne overvejende hentes.

I takt med denne undervisningsforøgelse vokser også antallet af unge færinges med lyst til at kaste sig over musikstudiet. Udsigten til at få et arbejde som musiklærer ser jo ret lovende ud. Dels må man regne med at antallet af stillinger skal øges fra 30 til 40–45 de

kommende år, og dels er 3/4 af vores musiklærere unge udlændinge, der kun har planlagt at være her i et eller to år, for at prøve noget spændende inden de rejser hjem til mere vante omgivelser.

* Den færøske radio. □

(foto Ole Haupt)

Den danske dirigent John Høybye (billedet ovenfor) har adskillige gange arbejdet med færøske korsangere, -ledere og musikere. Bl.a. på korstævnerne og ved kurser i børnekormetodik for færøske musiklærere. Det var på den baggrund, Modspil bad John Høybye om at anmelde den nyeste færøske korplade »Blått« (se anmeldelsen side 57). JH har især fået en tilknytning til Fuglefjord, og i 1984 skrev han musik til kantaten »Havdis« – med tekst af Fuglefjord-digteren Alexandur Kristiansen – for kor, soli og symfoniorkester, til indvielsen af bygdens nye kirke. Siden har han fået bestilling på musik til indvielsen af kirkenes orgel, som finder sted i 1989.